

Universitätsbibliothek Paderborn

**Assertio Omnivm Articvlorvm M. Lvtheri, Per Bvllam
Leonis X. Novissimam Damnatorvm**

Luther, Martin

[Basel], 1521

VD16 L 3876

Vicesimvs Octavvs. Si Papa cum magna parte Ecclesiae sic uel sic sentiret,
nec etiam erraret, adhuc no[n] est peccatum, aut haeresis contrarium
sentire, praesertim in re non necessaria ad salutem, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33308

ARTICVLORVM DAMNATORVM

Christus, nolite credere, dabunt enim signa & prodiga;
ut in errorem ducat, si fieri potest, etiam electos: Ecce præ-
dixi uobis. Et. j. Timot. iiiij. Spíritus manifeste dicit, quia
in nouissimis temporibus discedant quidam a fide atten-
dentes spíritibus erroris, & doctrinis dæmoniorū, in hy-
pocrisi loquentium mendacitum, & cauteriatam habentiu-
m suam conscientiam, prohibentium nubere & abstine-
re a cibis, quos deus creauit ad percipiēdū cum gratiarum
actione fidelibus & his qui cognouerūt ueritatem.

Ecce nō solum hic probatur potestas Papisticarum do-
ctrinarum & legum, sed etiam admonitio nostri, ut ab ijs
pseudo magistris caueamus, qui ceremonijs hic & illuc
Christum ostentatiibus, nos a fide syncera alienant. Nam
& Daniel. viij. prædixit Antichristum fore regem impu-
dentem facie, hoc est (sicut Hebræus habet) potentem spe-
ciebus, pompis & ceremonijs externorum operum, extin-
cto interīm spírita fidei, sicut uidemus impletum, tot reli-
gionibus, ordinibus, collegijs, ritibus, uestibus, gestibus,
ædificijs, statutis, regulis, obseruatijs, ut nomerūm nomi-
num eorum uix recites, quorum nullus Euangelium cui
rat, donec irrita facta sint omnia mandata dei, præsertim
princeps iusticiæ fides Christi, propter tradiciones has ho-
minum impiorum. Et hæc quidem milites fecerūt. Et hæc
regno Antichristi conueniebant.

V I C E S I M V S O C T A V V S.

Si Papa cum magna parte Ecclesiæ sic uel sic
sentiret, nec etiam erraret, adhuc nō est peccatum,
aut hæresis contrarium sentire, præsertim in re non
necessaria ad salutem, donec fuerit per Concilium
uniuersale, alterum reprobatum, alterum appro-
batum.

Hæc in

MAR. LVTHERI ASSERTIO.

Hæc in indulgentijs dixi, minus tūc rerum peritus. Stul iterum reuo/
te enim dixi, quare articulum damno ipsemerit, cum enim ^{cat.}
in eo quæstio de rebus non necessarijs ad salutē uersetur,
non debui Papæ aut Concilio tribuere rātum potestatis,
ut e non necessaria re, necessariam facere possent. Sed sic
debui dicere, sicut & nunc dico: Si Papa & Concilium sic
desiperent, ut in rebus non necessarijs ad salutem determi-
nandis, tempus & studia perderent, habendi & contem-
nendi essent pro fatus & insanis, cum omnibus suis de-
terminationibus larualibus, cum tam multa sint necessa-
ria ad salutem, quæ sola tractari oporteat. Talis autem fa-
tua est, q̄ de indulgentijs, de primatu Papæ, de transsub-
stantatione panis, & infinitis alijs nugis, ad rem nihil per-
tinentibus, saepius in Concilijs determinaverunt. De qui-
bus Paulus, j. ad Timoth, iiiij, Stultas autem & aniles fa-
bulas deuita. *or papæ in finibz capituloq; frequent obfuscatibz*

Laudo ergo egregiam Bullam istam, quæ Papæ & Con-
cilio tribuit negotium, rerum non necessariarum ad sa-
ludem, neque enim digni sunt alio negotio, quam, ut sta-
uant, definiant, seruent aliena, impertinentia, & non
necessaria ad salutem. Quid enim illis & saluti? Sed &
Bulla ipsa, ut proles imitetur parentes suos, fere non la-
borat, nisi in articulis ad rem prorsus nihil pertinetibus.
Cum ergo e non necessarijs necessaria faciant, & hæc, ne-
glectis interim sidei documentis, pro articulis obtrudant
populo dei, non intelligimus adhuc, eos operante Satana,
operationibus erroris Ecclesiam uastare? Quid enim po-
test esse nisi error, quod cum necessarium non sit, necessa-
rium arbitrio hominum efficitur? ut hominū spem aedi-
ficient super arenam, ut credat necessarium, quod necessa-
rium nō est. O nos impiissimi animarū seductores, quam
scelerate illuditis populo dei.

Hh ij Igitur

ARTICVLORVM DAMNATORVM

Igit̄ siue Papa, siue pars, siue Conciliū sic aut sic sentiat
nemini debet esse præiudicium, sed abundet quisq; in se-
suis, in eis rebus, quae necessariæ non sunt ad salutem.

Hominī non tantopere & solum credētū.
In libertatem enim uocati sumus, ut non sit uecesse crede-

re uerum, quod alius homo sentit uel dicit, cōtentī eis cre-

dere, quae in scripturis docti sumus. Si uero Papa poterit
ullo iota probare, se habere ius condēdi etiam minimum

legis literam, nedium articulos fidei statuendi, libēter hæc

Nota.

reuocabo. V̄sum & præsumptionē, quibus hactenus præ-

ualuit, non curio, scripturas sanctas quāro, quandoq; dem

omnia, quae in Ecclesia fiunt, e scripturis sanctis, autorita-

tem & exemplum habere debent. Sicut dicit Deutro. iiiij.

Nō addetis ad uerbum quod loquer uobis, nec auferetis

ex eo. Et Zach. iiij. Legem dei requirent ex ore sacerdotis,

quia angelus domini exercituum est.

VICESIMVS NONVS.

Via nobis facta est encruandi autoritatem Con-
ciliarum, & libere contradicēdi eorum gestis, & iu-
dicandī eorum Decreta, & confidenter confitendi
quicquid uerum uidetur, siue probatum, siue repro-
batum fuerit a quocunq; Concilio.

Quam maligniter & insidiose sanctissimus ille Christi
uicarius captat mea uerba. Sic enim ponit h̄c articulum,

ac si ego uoluerim Concilijs resisti pro cuiusvis libidine.

Scriptura sit iudex conciliorum. Ego enim docui Concilijs dissentire & resistere, si quan-

do contraria uel scripturæ uel sibi ipsis statuissent: Scriptu-

ram, inquam, uolo iudicē esse Conciliarum. Quod dixi,

propter cōcilia illa nouissima, in qbus nihil definitū est,

iuxta scripturas, sed omnia scđm mera hominum statuta

& somnia, si qua optima statuta sunt, ut potius hōim con-

ciliabula, quam cōcilia Ecclesiæ dicere possis. Nam quid

Constantiæ statutum sit, uidebimus infra.

Quod